

## סדר הדין ודיני ראיות בבית הדין לעבודה

### תקציר תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
102כז	פסק הדין	5	כללי
126	הליכי בזיון	83	סעדים זמניים
134	הערעור	94	מהלך הדין
153	סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות	99	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק
		102א	הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

### תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
			<b>כללי</b>
24	3. תביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסיה)	5	תקנות בדבר סדרי הדין בבית הדין לעבודה
(1)ב24	4. קשר רופף בין עילה לסעד?	5	הנחיות נשיא בית הדין הארצי
	סעד הצהרתי - ראה בהמשך הפרק, תחת הכותרת "פסק הדין".		השיטה האדברסרית והסטיה ממנה - העדר ייצוג, זימון עדים ובקשות וטענות מיוזמת בית הדין
(2)ב24	פיצול סעדים - תקנה 26	6	החופש הפרוצדורלי בביה"ד - סעי' 33 לחוק
124	תובענה ייצוגית - הפניה לפרק 10.15.9	16	פרשנות התקנות של בית הדין בהתאם לפרשנות התקנות בבתי המשפט
25	תביעה או הגנה נגזרת	ח6	סמכות מקומית - בקשר לתקנה 3(א)1
א26	ככלל אין להתנות קיום הליך בתשלום הוצאות	7	סמכות שיפוט בינלאומית, המצאה לשטחים ולחול"ל ופורום נאות (וחסינות ריבון זר) 78
	חיוב תובע בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות המשפט ותוצאות הפרת החיוב	ב10	שינוי מקום השיפוט
ב26	טענות חלופיות או סותרות בכתב טענות (וטענות חלופיות של פיטורים והתפטרות)	10	שינוי מקום השיפוט בהליכים בהם נציגי ציבור או עובדים בבית הדין הם בעלי דין או עדים או קרובי משפחה שלהם?
ה26	תוכן כתב הגנה, צורתו ומשמעותו	10	העברת הדיון לבית-דין או לבית-משפט אחר, מחוסר סמכות - סעיף 79 לחוק ביה"מ
27	<b>הזכות לתבוע</b> ופתיחת תובענה	13	<b>אימוץ כללי סדר דין וראיות-לאחר התרעה</b>
28	זכות תביעה לארגון עובדים ולגופים נוספים בענינים אישיים וקבוציים	17	אימוץ פקודת הראיות (וחקיקה קשורה) <b>הפניה</b> : לענין דיני ראיות, ראה בסוף הפרק.
33	" <b>המצאה</b> " ו" <b>הגשה</b> " של כתבי-דין	17	אימוץ תקנות סדר הדין האזרחי
	<b>פומביות הדין</b> - דיון בדלתיים סגורות ואיסור פרסום	17	אימוץ ההליך "בקשה בכתב" (לשעבר "בקשה בדרך המרצה")
37	<b>הכנת הדין ודיון מוקדם</b>	18א	אימוץ "המרצת פתיחה" ו"טען ביניים"
א38	קביעת הפלוגתות בשלב הכנת הדין	19	אימוץ כתב תשובה לכתב הגנה
א38	<b>דחיה ומחיקה על הסף</b> ותיקון כתבי טענות - תקנות 44 - 45 וסמכות טבועה (והפניות לענין אי-התייצבות וחוסר מעש)	20	אימוץ ההודעה לצד ג'
39	מעשה בית דין	20	<b>כתב התביעה ותיאור העילה</b>
45	החלטת ביניים אינה יוצרת מעשה בית דין (ושינוי נסיבות)	20	כימוי התביעה ותביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסיה)
א46	<b>צירוף תובעים ונתבעים</b> והחלפתם (וכן צירוף בשלב הערעור)	21	1. הפניות
ב46		21	2. החובה לכמת את הסכום הנתבע - וקבלת מסמכים ממעביד
		22	

עמ'	נושא	עמ'	נושא
476	5. צו נגד צד ג' (מנהל) ו-ד' (מעביד לשעבר, המוסד לביטוח לאומי וחברת סלולר) 82א	120-1	272(2) - תקנות 6, 120-1
47	6. תביעה שמטרתה גילוי מסמכים 82א	41	תקנה 41
53	7. המועד בו ניתן לבקש צו לגילוי מסמכים - ובקשה חוזרת 82ב	53	תיקון כתבי טענות ע"י "שינוי חזית"
54א	8. היקף התערבות ערכאת הערעור בהחלטה בענין גילוי מסמכים 82ג	54א	זניחת טענות
54ב	<b>צו למתן פריטים נוספים</b> - תקנה 46 82ג	54ב	<b>התיישנות</b>
82ג	<b>מסירת שאלון</b> - תקנה 46 82ד		טענות השתק, ויתור, פשרה ומניעות - הפניות
82ד	צו חיפוש ותפיסת נכסים וראיות (צו אנטון פילר) 82ז	57	בוררות ופישור - הפניות
182	<b>סעדים זמניים</b>	57	קיוזוז או תביעה שכנגד - הפניות
83	סמכות בית הדין למתן צווים זמניים 83	57	<b>עיצוב הליכים</b> ו"הדבר תלוי ועומד" - הסכם בוררות, הליך משמעותי, הליך אזרחי, הליך פלילי, הליך פישור, פשיטת רגל, פירוק, או אי-תשלום הוצאות
84	עקרונות לסעד זמני 84	65	<b>ייצוג צדדים וייפוי כוח</b>
91	ערעור על החלטה בדבר סעד זמני - הפניה 91	66	סדר הדין כאשר בעל דין אינו מיוצג
92	ערובה כתנאי למתן סעד זמני 92	71	זכות התערבות בהליכים - ארגון עובדים או מעבידים וארגונים נוספים
92	סעד זמני לבקשת נתבע 92	73	<b>אי התייצבות</b> לבירור התביעה - תקי' 49
93	חשיבות שיתוף נציגי ציבור בדיון על צו מניעה זמני 93	74ג	<b>הדיון המהיר</b>
93	הנחיות להגשת בקשות לצו זמני 93	74ד	<b>מסמכים - גילוי, עיון וחובות הנפקה</b>
	<b>מהלך הדיון - סעיפים 18 (ד) ו - 33 לחוק בית הדין</b>		א1. הוראות חוק ופסיקה המחייבות מעביד לנהל ולהנפיק מסמכים - דין מהותי 74ד
	שיקול דעת בית הדין בקביעת מהלך הדיון ודיון מזויר (והפניות להנחיות לענין שינוי מועד הדיון; מהלך הדיון בעררים על החלטות ועדות; ותביעות לפי החוק למניעת הטרדה מינית) 94		ב1. הפניות להוראות חוק ותקנות המחייבות בעל דין לגלות מסמכים - סדר דין 75
94א	רציפות הדיון 94א		ג1. כללי גילוי מסמכים בבתי הדין לעבודה, בבתי המשפט ולפי דיני המינהל הציבורי 76
94א	פיצול הדיון - הפניה 94א		א2. הגשת בקשה ללא תצהיר תומך 77
94א	הסכם דיוני להמנע מחקירות (ויתור על שלב ה"הוכחות") - הפניה 94א		ב2. רלוונטיות, סודיות, פרטיות, איזון אינטרסים, וגילוי רחב 78
	זכות דיונית לטעון, ולהגיש כתב תשובה או לסכם - לפני מתן החלטה או פסק דין 94א		3. החובה לשמור מסמכים רלוונטיים 82
	פרוטוקול הדיון - סעיף 68 לחוק ביה"מ 98		4. הכבדת הגילוי כשיקול במתן הצו 82
	<b>מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק</b>		
100ה	שופט דן יחיד 100ה	99	הפניה לנוסח החוק
100ה	קיום דיון בהעדר נציג ציבור שהוזמן ולא בא - סעיף 22 לחוק 100ה	99	מותב שנקטע עקב סיום כהונה, פסילה, מחלה או פטירה
100י	מתן פסק דין והחלטות בהעדר נציג ציבור 100י	100ב	שופט דן יחיד - סעיף 18(ב) והתוספת השלישית לחוק, ותקנה 42
102	החתימה על פסק הדין - הפניות 102		פסק דין אשר ניתן שלא כדין על ידי

### הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

נושא	עמ' 102א	נושא	עמ' 102א
מבוא - תקנה 125 (והפניה לענין פגרות)	102א	צירוף מספר טעמים	102א
האבחנה בין מועד שנקבע בחיקוק לבין מועד שקבע ביה"ד - ואבחנה נוספת בין ארכה ראשונה לשנייה	102א	העדר התנגדות מטעם הצד השני	102טו
מועדיהן של "הגשה" ו"המצאה" - דברי הסבר והפניה	102ב	קיום הליך נוסף תלוי ועומד ב"אותו ענין" (במובן צר) שולל את הציפיה לסופיות (גם "טעם סביר" וגם פסק דין חלקי)	102טו
סדרי-דין וראיות בבקשה להארכת מועד	102ב	הארכת מועד להגשת ערעור שכנגד - והעדר ציפיה לסופיות ההליכים	102יז
שיקולים שונים בקשר למועדים שונים (והפניה לענין הליכים קיבוציים)	102ג	האקטואליות של הטעם המיוחד	102יז
מועד שנקבע בחיקוק אחר - תקנה 125 לא חלה	102ד	בעת הגשת הבקשה	102יז
הסתמכות על הלכות בתי המשפט הכלליים - וגישה סלחנית	102ד(1)	עיקוב בהסדרת ייצוג על ידי לשכת סיוע משפטי כ"טעם מיוחד"?	102יח
טעמים להארכת מועדים שאינם "מיוחדים" דווקא	102ה	איחור שנובע מהעדר ייצוג, מחילופי ייצוג או מחילוקי דיעות בין לקוח ועורך-דינו	102יח
טעמים להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור	102ו	שירות מילואים	102יח(1)
סופיות הדיון, הציפיה לה, וההסתמכות עליה	102ו	שכול	102יט
שלילת הציפיה לסופיות - הודעה לצד השני או הגשת בקשת אורכה מבעוד מועד (גם לערכאה לא נכונה)	102ו(2)	מחלה של אחד הצדדים או בא כוחו	102יט
סיכויי הערעור וחשיבות האינטרס של המאחר - שיקולים עקריים	102ח	חגים, חופשות ועומס עבודה - אינם טעמים מיוחדים	102כא
משך האיחור	102י(1)	מספר עורכי הדין המייצגים את המבקש	102כא
הגשת ערעור בטעות (במקום ברי"ע) במסגרת המועד להגשת ברי"ע כעילה להארכת מועד	102י(2)	הארכת מועד בקשר לפסק דין בדיון מהיר שלא צויין על גביו המועד להגשת ברי"ע - והגשה על פי מועד שנקבע בחוסר סמכות	102כא
נסיבות שאינן בשליטת המבקש לעומת רשלנות מצידו	102י(2)	הארכת מועד אשר נקבע בהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק-דין	102כב
טעות בדיון וטעות במנין הימים ובמועדים - ריכוך ההלכה	102יא	הארכת מועד להגשת בקשה לתיקון פסק-דין או החלטה אחרת	102כד
איחור שנובע מתקלה חריגה בדואר או באתר נט המשפט	102יג	הארכת מועד בקשר לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד וללא דיון לגופו של ענין	102כה
		הגשת בקשה לביטול פסק דין ובקשה להארכת מועד להגשת ערעור	102כז

### פסק הדין

פסק הדין	102כז	פסק דין לפשרה ופסק דין מוסכם	107
פסק דין שלא נחתם	102כח	פסק דין המאשר פשרה - לצורך יישום	115
היקף פסק הדין	103	סעיף 1(6) לפקודת בזיון ביהמ"ש	116
ככלל מוגבלים הסעדים לאלה שנתבעו בכתב התביעה	103	<b>פסק דין הצהרתי - כללי</b>	
הנמקת פסק דין והחלטה מהותית	104ב	פסק דין הצהרתי בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.1.2	118א
פסק דין בטל!	106	פסק דין הצהרתי בנוסף על פסק דין בר-פועל (אופרטיבי)	118א
איחור במתן פסק דין	106		

עמ'	נושא	עמ'	נושא
120	הוצאות משפט - התנהגות נאותה של עורך דין, דרכי טיעון קלוקלות והוצאות אישיות	118א	פסק דין הצהרתי כאשר ישנה דרך חילופית - ופיצול הדין
122	(קביעת גובה הוצאות המשפט בתובענות נגד המוסד לביטוח לאומי) - הושמט	118ד	מתן פסק דין הצהרתי למרות שנתבע סכום כסף
123	הוצאות משפט בתביעות של גמלאים סרוב להגיע להסכמה בענין דיוני, או להסכים להצעת פשרה, אינם עילה לפסיקת הוצאות	118ה	פס"ד הצהרתי ביחסים בין בר קצבה לבין החייב בתשלום
124	הוצאות משפט בהליכים בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.15.5	118ו	מועדים למתן פסק הדין ואיחור במתן פס"ד
124	(לענין פסיקת הוצאות בתובענה ייצוגית, ראה בפרק 10.15.9 לקובץ, להלן).	118ז(1)	תיקון טעויות והשמטות בפסק דין - סעיף 81 לחוק בתי המשפט
124	הוצאות בתביעת חברים כנגד ארגון עובדים	118ט	הבהרת פסק דין - גם סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל וגם סמכות טבועה?
124	הוצאות בתביעות בין ארגוני עובדים	118י(1)	פרשנות פסק דין לענין שכר ברוטו/נטו
124	הוצאות משפט שנשמטו - תיקון טעות - הפניה	118יא	הפסיקתה
125	הטלת הוצאות בהליכי ביניים - זכות טיעון	118יב	ביטול פסק דין - הפניות
125	עיכוב הליכים בשל אי-תשלום הוצאות - הפניה	120ב	עיכוב ביצוע פסק דין או החלטה (עד להכרעה בערעור)
125	<b>ריבית והצמדה</b> - הפניה לפרק 1.4	120ג	ערובה לכיסוי הוצאות - הפניה
	סדר דין וראיות בעניינים עונשיים (הושמט)		פסיקת הוצאות משפט ושיקולים סוציאליים שבמשפט המגן-תקנות 113 - 116
			פסיקת הוצאות כגינוי לבעל דין אך לא כעונש ולא כדוגמה?

### הליכי בזיון

130	פס"ד שניתן בהסכמה - ביזויו ופיצוי מוסכם	126	הסעיפים החלים בביה"ד מפקודת בזיון בית המשפט - הפניה
132	בקשת צו בזיון כנגד צד ג'	126	סעד מעשי (אופרטיבי) - תנאי לקיום הליכי בזיון
133	בקשת צו בזיון בקשר להגבלת חופש עיסוק ופיטורים - שיקולי מדיניות	126	כללים דיוניים
133	על צו בזיון ואכיפה הקשור בשביתה - הפניה לפרק 10.2.5	128א	שיעור העונש-הכופה ושאלת צפיית פני העתיד

### הערעור

		<b>סדרי הדין בערעור - כללי</b>	
134א	ערעור בהליך קיבוצי - סדרי דין - הפניה	134	התקנות בדבר סדרי הדין בערעור-הפניה
134א	ערעור בהליך פלילי - סדרי דין - הפניה	134	מועדים להגשת ערעור ולהגשת בקשת רשות ערעור
134ב	סמכויות ערכאת הערעור - הפניות	134	הארכת מועדים להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - הפניה
134ב	ערעור לערכאה לא נכונה, והעברת הדין	134א	
135	חיוב מערער בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות		

### (המשך התוכן בעמוד 4א)

עמ'	נושא	עמ'	נושא
144	בערעור)	(1)136	טענות ואסמכתאות חדשות בערעור
145	התערבות בהחלטות דיוניות של בית הדין קמא ושל רשמת ביה"ד הארצי	(1)136	ראיות חדשות בערעור
146א	התערבות בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית	137	החזרת הליך לערכאה הדיונית או השלמת הדין בערכאת הערעור
148ג	התערבות בפסיקת פיצויים	138	ערעור שכנגד
148ד	ערעור על פס"ד בהסכמה או פסק דין המאשר פשרה - הפניה	138א	<b>זכות ערעור ורשות ערעור</b> מתן זכות ערעור - מבוא
148ד	התערבות בקביעת שעור הוצאות המשפט	138ב	תוצאות טעות בהליך - הגשת בקשת רשות ערעור במקום ערעור ולהיפך
	<b>ערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים</b>		<b>צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשע"ח-2017 - הפניות והערות מערכת</b>
149	הפניה לתקנות בדבר סדרי הדין בבתי הדין לעבודה	138ב	ככלל אין אפשרות לערער על החלטות ביניים בדיון מהיר
149	מקורות זכות הערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים - הפניות	138ב	ערעור על החלטות ופסקי דין בקשר לבוררות
149	ערעור ב"דיון מהיר"	139	האבחנה בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת" - דברי הסבר והפניה
150	קביעת סעיף החוק החל על החלטת רשם - סעיף 27(א) או סעיף 27(ב)	140	שיקולים במתן רשות ערעור - סעיף 26(א) סיפא לחוק
150	ערעור מכוח סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה	140	<b>הפניה</b> : לשאלה, אם להגיש בר"ע או להמתין לערעור, ראה תחת הכותרת הבאה.
150	ערעור מכוח סעיף 27(ב) לחוק בית הדין לעבודה		<b>תפקידי ערכאת הערעור והיקף הביקורת הערעורית</b>
151	ערעור על פסק דין של שופט אשר שמע את ההוכחות כרשם - סעיף 27(ב) לחוק		תפקידי ערכאת הערעור ומידת התערבותה בהחלטות ופסקי-דין - מבוא
151	רשות לערעור-שני על פסק-דין של רשם מכוח סעיף 27(ב) לחוק	142	האם להגיש בר"ע או להמתין לערעור? - תקנה 84 וסעיף 26(א) לחוק
152	ערעור על החלטות רשם לפי סמכויותיו מכוח סעיף 27(ג) לחוק	143	התערבות במתן צווים זמניים (וסעד זמני

### סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות

עמ'	נושא	עמ'	נושא
162א	7. משיכת תצהיר		<b>סדרי הבאת ראיות ועדויות</b>
	<b>הזמנת עדים, חובתם להשיב לשאלות, צווי הבאה והוצאותיהם</b>		<b>- תקנה 51, סעיף 18(ד) ופרט (4) לתוספת הרביעית לחוק</b>
	<b>הפניה</b> : לענין צו לתפיסת ראיות (צו אנטון פילר), ראה בתחילת הפרק, לעיל, בסמוך לדיון בגילוי מסמכים ובשאלונים.	153	1. שינוי סדר הבאת הראיות
162א	1. הפניות (גם בענין מומחים רפואיים)	155	2. סמכות בית הדין להתעלם מראיות, בהסכמת הצדדים
162ב	2. החובה להעיד וצו הבאה	156	3. גביה מוקדמת של עדות
163	3. הגשת דרישה להזמנת העדים לבית הדין ומעקב אחר המצאת ההזמנה	156	4. השלמת עדות, רענון זכרון, עדות הזמה, והחמצת מועדים
163	4. שיקול דעת בית הדין בהזמנת עדים	160	5. הגשת עדויות בתצהירים ועדות ראשית של בעל דין שאינו מיוצג
		162א	6. גביית עדות מרחוק (וידאו קונפרנס)

עמ'	נושא	עמ'	נושא
	<b>חסיון ראיות, פרטיות וסודיות</b>		
	1. תחולת החסיונות הראייתיים	165	5. שקילת מידת ההכבדה שתגרם לעד בשל חיובו בהבאת מסמכים
180	בבית הדין	166	6. מטרת הזמנתו של עד - הטלת חיוב לגלותה
	2. הגשת ראיות הפוגעות בפרטיותו של עובד מתדיין וצד שלישי - הפניות	167	7. הוצאות עדים
181		168	8. ביקורת ערעורית על החלטות בנושא הזמנת עדים
	3. חסיון ראיות והשמירה על סודות מסחריים במהלך ניהול ההליך המשפטי		
182			<b>חקירה נגדית</b>
	4. "חסיון" לעומת גילוי חלקי של ראיות	168א	1. הזכות לחקור עד בחקירה נגדית
	<b>נטל ההוכחה ומשקל הראיות</b>		2. שאלת משקלם וקבילותם של תצהירים שלא מתאפשר לחקור בחקירה נגדית את נותניהם
183	1. כללי	168ב	
	2. נטל ההוכחה - הפניות לחוקים ולדיינים מיוחדים	168ד	3. הזכות להתכונן לקראת חקירה נגדית
184א			4. חקירה נגדית למומחה יועץ רפואי שמונה על ידי בית הדין - הפניות
	3. המשקל שיש לתת להימנעות בעל דין מהבאת ראיה	168ה	5. התחמקות עד שהינו בעל דין, מלהשיב לשאלות בחקירה נגדית
185		168ה	6א. הסכם דיוני להמנע מחקירות נגדיות - שאלת תוקפו
	4. הסכם ראייתי נסוג מפני הוראות דין כפיויות (קוגנטיות) - הפניה	168ו	6ב. חוסר או פגם בחקירה נגדית - הצד הדיוני והתוצאה ההוכחתית
186	5. תובע המבסס את תביעתו על ראיות הנתבע? - הפניה	168ז	
186			7. אי מתן רשות ערעור על החלטות הערכאה הדיונית בנושא חקירה נגדית של עד
	<b>חזקות</b>		
186א	הפניות		
	1. דוגמאות לחזקות שבעובדה	168ט	
186א			<b>בית הדין לעבודה אינו קשור בדיני הראיות בהליכים אזרחיים - סעיף 32 לחוק</b>
187	2. דוגמאות לחזקות שבחוק		169
188	3. דוגמאות לחזקות שבפרשנות		
	<b>הוכחת מקורות משפט העבודה וידיעה שיפוטית (ידיעת הדיינים)</b>	172	<b>ראיות לא רלוונטיות</b>
188א	1א. מהי ידיעה שיפוטית	174	<b>קבילות ראיות</b>
188א	1ב. הוכחת מקורות משפט העבודה	174א	1א. מבוא
	2. הוכחת הסכמים קיבוציים וידיעת דיינים בקשר להסכמים קיבוציים כלליים, פסקי המוסד לבוררות מוסכמת, וצווי הרחבה 188ב	174א	1ב. הסכמה או העדר התנגדות
	3. לענין הגשת תקנות קרנות פנסיה וקרנות דמי מחלה כמוצגים	174ג	1ג. סעיף 30 לחוק מבקר המדינה וסעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית
191		174ד	1ד. הגשת הקלטה ותמליל
	4. דוגמאות נוספות לידיעה השיפוטית של בתי הדין לעבודה (או להעדרה)	176	2. קבילות עדות שמיעה
192		178	3. הגשת מסמך שלא באמצעות עורכו או מקבלו
	5. היכרות עם הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים	179	4. אי-קבילות ממצאי בדיקת פוליגרף
196			5. שחרור מסעיף 80 לחוק הפרוצדורה העותומנית

(המשך בעמוד 5)